Do?urganl?k Sorunu Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Do?urganl?k Sorunu Envanteri*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20140

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

?nfertilite, çiftler üzerinde derin psikolojik ve sosyal stres yaratan önemli bir ya?am krizidir. **Do?urganl?k Sorunu Envanteri** (DSE), infertilite sorunu ya?ayan bireylerin ya?ad??? kayg?, sosyal bask? ve ili?kisel zorluklar?n boyutlar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu envanterin Türkçe formu, Semra Gün (2017) taraf?ndan yüksek lisans tezi kapsam?nda Türkiye popülasyonuna uyarlanm?? ve geçerlik ile güvenirlik çal??malar? tamamlanm??t?r. Envanter, infertiliteye ba?l? cinsel, sosyal ve ili?kisel kayg?lar?n yan? s?ra ebeveyn olma ihtiyac?n?n ve çocuksuz ya?am? reddetme e?iliminin ölçülmesinde güçlü bir araç olarak hizmet vermektedir.

DSE, toplam 46 maddeden ve be? alt boyuttan olu?maktad?r. Derecelendirme, 6'l? Likert tipi bir ölçek kullan?larak yap?lmakta olup, yüksek puanlar infertilite sorununa ba?l? yüksek düzeyde psikolojik s?k?nt?y? i?aret etmektedir. Envanterin genel Cronbach alpha de?eri 0.926 olarak hesaplanm??t?r, bu da ölçe?in yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Do?urganl?k Sorunu Envanteri, ?nfertilite, Psikolojik Stres, Cinsel Kayg?, Sosyal Kayg?, Ebeveyn Olma ?htiyac?, Güvenirlik, Faktör Analizi.

Yazarlar

Semra Gün (Uyarlayan)

Amaç

Do?urganl?k Sorunu Envanteri'nin (DSE) temel amac?, infertilite tan?s? alm?? bireylerin ve çiftlerin ya?ad??? psikososyal stresi ve buna ba?l? kayg? düzeylerini sistematik bir ?ekilde ölçmektir. ?nfertilite tedavisinin psikolojik yönlerini de?erlendirmede ve bu bireylere yönelik uygun psikolojik destek programlar?n?n geli?tirilmesinde kritik veriler sa?lamaktad?r.

Türkçe formunun uyarlanmas?, Türkiye'deki klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda infertilite kaynakl? psikolojik yükün geçerli ve güvenilir bir ?ekilde belirlenmesini sa?lamay? hedeflemi?tir. Bu, özellikle cinsel i?lev bozukluklar?, sosyal geri çekilme ve ili?kisel gerginlik gibi infertilite ile yak?ndan ili?kili olan spesifik kayg? alanlar?n?n tespitine olanak tan?r.

Yap?

DSE, infertilite deneyiminin çok boyutlu do?as?n? yakalamak üzere tasarlanm?? 5 ana faktörden olu?an karma??k bir yap?y? ölçmektedir. Bu faktörler, bireyin infertiliteye verdi?i duygusal, sosyal

ARABPSYCHOLOGY.COM

ve cinsel tepkileri kapsamaktad?r. Ölçek, infertilite kaynakl? stresi yaln?zca genel bir skorla de?il, ayn? zamanda spesifik alt alanlarda detayl? bir profil sunarak de?erlendirir.

Ölçe?in ölçtü?ü temel yap?lar, bireyin ebeveynlik arzusunun yo?unlu?undan (Ebeveyn Olma ?htiyac?) çift ili?kilerindeki gerginli?e (?li?kiler Kayg?s?) kadar geni? bir yelpazede yer al?r. Bu çok faktörlü yap?, klinisyenlerin müdahale stratejilerini hastan?n en çok zorland??? alana odaklamas?na yard?mc? olmaktad?r.

Geçerlik

Do?urganl?k Sorunu Envanteri'nin Türkçe formunun yap? geçerli?i, geli?mi? istatistiksel yöntemler kullan?larak incelenmi?tir. Yap?lan analizlerde, ölçe?in teorik olarak öngörülen be? faktörlü yap?y? destekledi?i gösterilmi?tir.

Faktör analizi, ölçek maddelerinin alt boyutlar?na olan uygun da??l?m?n? do?rulamak amac?yla **Principal Component** faktör ç?karma yöntemi ve **Promax** faktör döndürme yöntemleri kullan?larak gerçekle?tirilmi?tir. Bu yöntemler, maddelerin ilgili faktörlere yüksek yükler verdi?ini ve ölçe?in yap?sal olarak tutarl? oldu?unu ortaya koymu?tur.

Güvenirlik

DSE'nin güvenirlik analizleri, iç tutarl?l?k ölçümleri olan Cronbach alpha katsay?s? üzerinden de?erlendirilmi?tir. Envanterin genelinin hesaplanan Cronbach alpha de?eri 0.926 gibi oldukça yüksek bir de?ere sahiptir, bu da ölçe?in mükemmel bir iç tutarl?l??a sahip oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Alt ölçeklerin güvenirlik düzeyleri ise ?u ?ekildedir:

Cinsel Kayg?: 0.813 (Çok yüksek güvenirlik)
Sosyal Kayg?: 0.797 (Yüksek güvenirlik)
Çocuksuz Ya?am?n Reddi: 0.693 (Orta düzey güvenirlik)
Ebeveyn Olma ?htiyac?: 0.655 (Orta düzey güvenirlik)
?li?kiler Kayg?s?: 0.645 (Orta düzey güvenirlik)

Bu sonuçlar, ölçe?in hem bütün olarak hem de alt boyutlar baz?nda infertiliteye ba?l? kayg?lar? ölçmede yeterli düzeyde güvenilir oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

DSE'nin yap?sal modelini belirlemek amac?yla gerçekle?tirilen faktör analizi, **Principal Component** faktör ç?karma tekni?i kullan?larak yap?lm??t?r. Bu teknik, varyans? en iyi aç?klayan faktörlerin belirlenmesine odaklanm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör döndürme a?amas?nda ise, faktörler aras?ndaki korelasyonlar?n varl??? göz önünde bulundurularak **Promax** döndürme yöntemi tercih edilmi?tir. Bu analizler sonucunda ölçe?in 46 maddeyi kapsayan ve be? temel faktörden olu?an yap?s? do?rulanm??t?r. Bu be? faktör, infertilite stresinin farkl? boyutlar?n? birbirinden ayr??t?rarak ölçmektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: 46 maddeden olu?an, 5 faktörlü envanter.

Kullan?labilir Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: ?nfertilite sorunu ya?ayan bireyler/çiftler.

Ya? Grubu: Yeti?kinler.

Popülasyon Detaylar?: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?, infertilite tan?s? alm?? çiftler üzerinde yürütülmü?tür.

Test Metodolojisi: 6'l? Likert tipi derecelendirme (1= kesinlikle kat?lm?yorum - 6= kesinlikle kat?l?yorum).

Anahtar Kelimeler

Psikolojik Ölçek, ?nfertilite Stresi, Evlilik Terapisi, Principal Component Analizi, Promax Döndürme, Sa?l?k Psikolojisi.

Yazarlar

Sorumlu Yazar (Uyarlama): Semra Gün

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilinmiyor

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: Bilinmiyor

Yaz??ma Adresi: Ege Üniversitesi, Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü, ?zmir (Tez çal??mas? s?ras?nda).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas? 2017 y?l?nda tamamlanm??t?r. Kullan?m izinleri ve ücretlendirme bilgileri için uyarlama çal??mas?n? yapan sorumlu yazar (Semra Gün) veya Ege Üniversitesi ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in orijinal PDF formu a?a??daki adresten indirilebilir:

dogurganlik-sorunu-envanteri-toad.pdf

Kaynaklar

Gün, S. (2017). *Do?urganl?k Sorunu Envanteri'nin Türkçe formunun geçerlik ve güvenirlik çal??mas?* (Yüksek lisans tezi). Ege Üniversitesi, Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü, ?zmir.

Do?urganl?k Sorunu Envanteri PDF Ba?lant?s? (toad.halileksi.net)

Do?urganl?k Sorunu Envanteri Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu?tur ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek 46 madde ve be? faktörden olu?maktad?r:

Cinsel kayg? (10 madde): ?nfertilite problem nedeniyle cinsel ili?kiden zevk alamad???m? dü?ünüyorum.
Ebeveyn olma ihtiyac? (13 madde): Hamilelik ve do?um, çiftlerin ili?kisindeki en önemli iki olayd?r.
Sosyal kayg? (8 madde): Çocuklar hakk?nda bana soru sorulmas? beni rahats?z etmez.
Çocuksuz ya?am?n reddi (9 madde): Çocu?u olmayan çiftler çocu?u olanlar kadar mutludur.
?li?kiler kayg?s? (6 madde): E?im k?s?rl?k sorununun beni nas?l etkiledi?ini anlam?yor.

ARABPSYCHOLOGY.COM